

2^ο Διαγώνισμα Προσομοίωσης

Εξεταζόμενο Μάθημα: **Μαθηματικά Προσανατολισμού Θετικών Σπουδών**

Ημερομηνία: **Ιούνιος 2021**

ΘΕΜΑ Α

A1. Έστω μια συνάρτηση f ορισμένη σ' ένα διάστημα Δ και x_0 ένα εσωτερικό σημείο του Δ . Αν η f παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο x_0 και είναι παραγωγίσιμη στο σημείο αυτό, τότε να αποδείξετε ότι: $f'(x_0) = 0$

Μονάδες 8

A2. Έστω συνάρτηση f συνεχής, σ' ένα διάστημα Δ και παραγωγίσιμη στο εσωτερικό του Δ . Πότε λέμε ότι η f είναι κοίλη, και πότε κυρτή, στο διάστημα Δ ;

Μονάδες 4

A3. Θεωρήστε τον παρακάτω ισχυρισμό:

Αν η συνάρτηση $f: [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ είναι συνεχής στο $[\alpha, \beta]$ και παραγωγίσιμη στο (α, β) και υπάρχει $\xi \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε: $f'(\xi) = 0$ τότε $f(\alpha) = f(\beta)$.

α. Να χαρακτηρίσετε τον παραπάνω ισχυρισμό γράφοντας στο τετράδιό σας το γράμμα Α, αν είναι αληθής, ή το γράμμα Ψ, αν είναι ψευδής.

β. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας στο ερώτημα α.

Μονάδες 4

A4. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

1. Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ δύο φορές παραγωγίσιμη συνάρτηση. Αν η f δεν έχει σημεία καμπής, τότε ισχύει $f''(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
2. Έστω $f: [\alpha, \beta] \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη συνάρτηση. Αν το $f(\alpha)$ είναι τοπικό ακρότατο της f , τότε ισχύει $f'(\alpha) = 0$.
3. Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ παραγωγίσιμη συνάρτηση με $f(0) = 0$ και $f'(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Αν η παράγωγος f' είναι συνεχής συνάρτηση και $\alpha < 0 < \beta$, τότε η f ικανοποιεί τις υποθέσεις του θεωρήματος Bolzano στο $[\alpha, \beta]$.
4. Η ευθεία $x = 1$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της συνάρτησης $f(x) = \frac{\ln x}{x-1}$, $0 < x \neq 1$.
5. Έστω $f(x) = \eta\mu x$, $x \in \mathbb{R}$. Τότε ισχύει $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f'(x+h) - f'(x)}{h} = f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Μονάδες 5

A5. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση σε κάθε περίπτωση:

I. Ποιο από τα παρακάτω όρια δεν είναι καλώς ορισμένο;

1. $\lim_{x \rightarrow 0} \ln(x^2 - x)$

Μεθοδικό Φροντιστήριο

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: Βουλιαγμένης & Κύπρου 2, Τηλ: 210 99 40 999

ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 201, Τηλ: 210 96 36 300

ΑΝΩ ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 126, Τηλ: 210 99 46 111

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ: Ελ. Βενιζέλου 45, Τηλ: 210 93 10 320

2. $\lim_{x \rightarrow -\infty} \sqrt{4 - x^3} - x$
3. $\lim_{x \rightarrow 0} \ln(2x + x^2 - 1)$
4. $\lim_{x \rightarrow +\infty} \sqrt{x^4 - x} - 2$

II. Ποια από τις παρακάτω ευθείες είναι οριζόντια ασύμπτωτη της C_f της $f(x) = \frac{1 + \ln(-x)}{x}$, $x < 0$ στο $-\infty$;

1. $y = -1$
2. $y = 1$
3. $y = 0$
4. $y = -e$

Μονάδες 4

ΘΕΜΑ Β

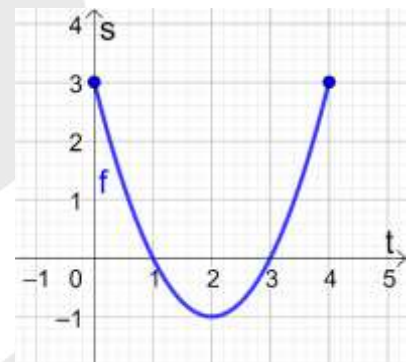
Στο παρακάτω σχήμα δίνεται η γραφική παράσταση της συνάρτησης θέσης $x = s(t)$ ενός κινητού, που κινείται σε άξονα, στο χρονικό διάστημα 0 sec έως 4 sec .

B1. Να βρείτε:

1. πότε το κινητό κινείται κατά τη θετική φορά και πότε κατά την αρνητική φορά.
2. το συνολικό διάστημα, που έχει διανύσει το κινητό.

Μονάδες 9

B2. Να αποδείξετε ότι κατά το χρονικό διάστημα $[2,4]$ υπάρχει μια τουλάχιστον χρονική στιγμή, όπου η ταχύτητα του κινητού είναι ίση με την μέση ταχύτητα για αυτό το χρονικό διάστημα της κίνησης.

Μονάδες 8

B3. Να αποδείξετε ότι τη χρονική στιγμή $t = 2$ το κινητό σταματά στιγμιαία, δηλαδή έχει μηδενική ταχύτητα.

Μονάδες 8

ΘΕΜΑ Γ

Θεωρούμε παραγωγίσιμη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

$f'(x) \neq 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - \sqrt{x+3} + 2}{x^2 - 1} = \frac{3}{8}$$

Γ1. Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της C_f στο $A(1, f(1))$.

Μονάδες 6

Γ2. Να βρείτε το όριο:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x^2 - 3)}{x^2 - 3x + 2}$$

Μεθοδικό Φροντιστήριο

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: Βουλιαγμένης & Κύπρου 2, Τηλ: 210 99 40 999

ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 201, Τηλ: 210 96 36 300

ΑΝΩ ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 126, Τηλ: 210 99 46 111

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ: Ελ. Βενιζέλου 45, Τηλ: 210 93 10 320

Μονάδες 6

Γ3. Να λύσετε την εξίσωση $f(e^x - e^{-x} + 1 - \eta\mu 2x) = 0$.

Μονάδες 7

Γ4. Αν επιπλέον η f' είναι συνεχής στο \mathbb{R} , τότε:

- 1) να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα.
- 2) αν $\theta \in (0, \frac{\pi}{2})$ να υπολογίσετε την τιμή του ορίου:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(\eta\mu\theta) \cdot x^4 - 3x^2 + 2}{f\left(\frac{1}{\sigma\upsilon\nu\theta}\right) \cdot x^3 - 3x + 1}$$

Μονάδες 6

ΘΕΜΑ Δ

Θεωρούμε τη συνάρτηση $f: (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ δύο φορές παραγωγίσιμη για την οποία γνωρίζουμε ότι:

- $x^2 \cdot f''(x) + x \cdot f'(x) - f(x) + \ln x = 0$ για κάθε $x > 0$ (1)
- η ευθεία $y = 2x - 1$ εφάπτεται στη C_f στο σημείο $A(1, f(1))$.

Δ1. Να αποδείξετε ότι: $f(x) = \ln x + x$, με $x > 0$.

Μονάδες 6

Δ2. Να αποδείξετε ότι η f είναι αντιστρέψιμη, να βρείτε το πεδίο ορισμού της αντίστροφής της, να λύσετε την εξίσωση $f(x) = e^{x-1} + x - 1$ και την ανίσωση: $f^{-1}(x) > x$.

Μονάδες 8

Δ3. Αν η f^{-1} είναι συνεχής, να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\eta\mu(f^{-1}(x))}{x}$ και να αποδείξετε ότι υπάρχει μοναδικός αριθμός $x_0 \in (0, 1)$ τέτοιος ώστε να ισχύει: $x_0 = f^{-1}(0)$.

Μονάδες 7

Δ4. Να αποδείξετε ότι υπάρχει μοναδικός αριθμός $x_1 \in (0, +\infty)$ τέτοιος ώστε να ισχύει:

$$\ln\left(\frac{x+1}{x}\right) = \frac{1}{x_1}$$

Μονάδες 4

Ενδεικτικές Απαντήσεις 2ου Διαγωνίσματος

ΘΕΜΑ Α

Α1. Θεωρία σχολικού βιβλίου, σελ. 142-143

Α2. Θεωρία σχολικού βιβλίου, σελ. 155

Α3.

α. Ψευδής

β. Δεν ισχύει το αντίστροφο του θεωρήματος Rolle. Για παράδειγμα, η συνάρτηση $f(x) = x^2$ είναι συνεχής στο διάστημα $[-1, 2]$ και παραγωγίσιμη στο $(-1, 2)$ με $f'(x) = 2x$ οπότε παρατηρούμε ότι $f'(0) = 0$ αλλά $f(-1) = 1 \neq 4 = f(2)$.

Α4.

1. **Λάθος.** Υπάρχει περίπτωση να μηδενίζεται η f'' σε ένα σημείο x_0 αλλά να μην αλλάζει εκατέρωθεν του x_0 το πρόσημο της f'' , οπότε το σημείο $M(x_0, f(x_0))$ να μην είναι σημείο καμπής της C_f .

Μεθοδικό Φροντιστήριο

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: Βουλιαγμένης & Κύπρου 2, Τηλ: 210 99 40 999

ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 201, Τηλ: 210 96 36 300

ΑΝΩ ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 126, Τηλ: 210 99 46 111

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ: Ελ. Βενιζέλου 45, Τηλ: 210 93 10 320

- 2. Λάθος.** Το θεώρημα Fermat ισχύει για εσωτερικά σημεία του διαστήματος $[\alpha, \beta]$. Εξάλλου, στα άκρα ενός κλειστού διαστήματος, μια συνάρτηση παρουσιάζει πάντα τοπικό ακρότατο.
- 3. Σωστό.** Εφόσον η f' διατηρεί πρόσημο στο \mathbb{R} η f θα είναι γνησίως μονότονη. Αν f γνησίως αύξουσα τότε για $\alpha < 0 < \beta$ συμπεραίνουμε ότι: $f(\alpha) < f(0) < f(\beta) \Leftrightarrow f(\alpha) < 0 < f(\beta)$. Επειδή f παραγωγίσιμη, είναι και συνεχής στο $[\alpha, \beta]$ με $f(\alpha) \cdot f(\beta) < 0$, άρα η f ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του Θεωρήματος Bolzano στο διάστημα $[\alpha, \beta]$. Ομοίως, αν f γνησίως φθίνουσα.
- 4. Λάθος.** Είναι: $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln x}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\frac{1}{x}}{1} = 1$ με χρήση του κανόνα D.I.H.
- 5. Λάθος.** Είναι: $f'(x) = \sin x$ και $f''(x) = -\eta\mu x$, οπότε $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f'(x+h) - f'(x)}{h} = f''(x) = -f(x)$.

A5.I.

Απάντηση: γ.

Αιτιολόγηση: Σε περιοχή του $x = 0$ η παράσταση $2x + x^2 - 1$ διατηρεί αρνητικό πρόσημο επομένως δεν ορίζεται η συνάρτηση $\ln(2x + x^2 - 1)$. Άρα το όριο γ. δεν είναι καλώς ορισμένο.

II.

Απάντηση: γ.

Αιτιολόγηση: Είναι: $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{1 + \ln(-x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{-\frac{1}{x}}{1} = \lim_{x \rightarrow -\infty} -\frac{1}{x} = 0$ με χρήση του κανόνα D.I.H. για την απροσδιόριστη μορφή $\frac{+\infty}{-\infty}$.

ΘΕΜΑ Β

B1. α. Παρατηρούμε από τη γραφική παράσταση ότι κατά το χρονικό διάστημα $[0,2]$ η συνάρτηση θέσης είναι γνησίως φθίνουσα και έτσι το κινητό κινείται προς τα αριστερά ενώ κατά το χρονικό διάστημα $[2,4]$ η συνάρτηση θέσης είναι γνησίως αύξουσα και άρα το κινητό κινείται προς τα δεξιά.

β. Για το συνολικό διάστημα έχουμε: $s_{ολ} = |s(2) - s(0)| + |s(4) - s(2)| = |-1 - 3| + 3 - (-1)| = 4 + 4 = 8$

B2. Κατά το χρονικό διάστημα $[2,4]$ το κινητό κινείται προς τα δεξιά, και η μέση ταχύτητα του κινητού σε αυτό το χρονικό διάστημα είναι:

$$v_{\mu} = \frac{s(4) - s(2)}{4 - 2} = \frac{3 - (-1)}{4 - 2} = 2$$

Επιπλέον, η συνάρτηση s είναι συνεχής στο $[2,4]$ και παραγωγίσιμη στο $(2,4)$ με $s'(t) = v(t)$. Σύμφωνα με το Θεώρημα Μέσης Τιμής υπάρχει μια τουλάχιστον χρονική στιγμή $t_0 \in (2,4)$ τέτοια ώστε να ισχύει:

$$s'(t_0) = \frac{s(4) - s(2)}{4 - 2} \Leftrightarrow v(t_0) = 2.$$

Μεθοδικό Φροντιστήριο

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: Βουλιαγμένης & Κύπρου 2, Τηλ: 210 99 40 999

ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 201, Τηλ: 210 96 36 300

ΑΝΩ ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 126, Τηλ: 210 99 46 111

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ: Ελ. Βενιζέλου 45, Τηλ: 210 93 10 320

B3. Από τη γραφική παράσταση της s παρατηρούμε ότι η συνάρτηση s έχει ελάχιστο στο $t = 2$ το οποίο είναι εσωτερικό σημείο του διαστήματος $[0,4]$ στο οποίο η s είναι παραγωγίσιμη στο $t = 2$. Άρα, σύμφωνα με το θεώρημα Fermat θα ισχύει: $s'(2) = 0 \Leftrightarrow v(2) = 0$.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Για κάθε x σε περιοχή του $x = 1$ θεωρούμε τη συνάρτηση:

$$g(x) = \frac{f(x) - \sqrt{x+3} + 2}{x^2 - 1}$$

για την οποία γνωρίζουμε ότι $\lim_{x \rightarrow 1} g(x) = \frac{3}{8}$.

Κοντά στο $x = 1$ ισχύει $f(x) = (x^2 - 1) \cdot g(x) + \sqrt{x+3} - 2$ οπότε

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 1} (x^2 - 1) \cdot \lim_{x \rightarrow 1} g(x) + \lim_{x \rightarrow 1} (\sqrt{x+3} - 2) \\ &\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 0 \end{aligned}$$

Επειδή η f είναι συνεχής στο $x = 1$ ισχύει $f(1) = \lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 0$.

Για την παράγωγο στο $x = 1$ έχουμε:

$$\begin{aligned} f'(1) &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x^2 - 1) \cdot g(x) + \sqrt{x+3} - 2}{x-1} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \left[(x+1) \cdot g(x) + \frac{\sqrt{x+3} - 2}{x-1} \right] = \lim_{x \rightarrow 1} \left[(x+1) \cdot g(x) + \frac{x-1}{(x-1)(\sqrt{x+3} + 2)} \right] = \\ &= \lim_{x \rightarrow 1} \left[(x+1) \cdot g(x) + \frac{1}{\sqrt{x+3} + 2} \right] = 2 \cdot \frac{3}{8} + \frac{1}{4} = 1 \end{aligned}$$

Άρα $f'(1) = 1$.

Τελικά, η εφαπτόμενη ευθεία της C_f στο $A(1, f(1))$ έχει εξίσωση:

$$y - f(1) = f'(1) \cdot (x - 1) \Leftrightarrow y = x - 1.$$

Γ2. Για τον υπολογισμό του ορίου παρατηρούμε ότι η αντικατάσταση $u = x^2 - 3$ δίνει όριο $u \rightarrow 1$, επομένως σχηματίζουμε το όριο $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x^2-3) - f(1)}{(x^2-3) - 1}$ που μπορεί να υπολογιστεί με την αντικατάσταση αυτή. Επομένως, έχουμε:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x^2 - 3)}{x^2 - 3x + 2} &= \lim_{x \rightarrow 2} \left(\frac{f(x^2 - 3) - f(1)}{x^2 - 3x + 2} \right) \\ &= \lim_{x \rightarrow 2} \left(\frac{f(x^2 - 3) - f(1)}{(x^2 - 3) - 1} \cdot \frac{x^2 - 4}{x^2 - 3x + 2} \right) = 4 \end{aligned}$$

διότι:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{f(x^2 - 3) - f(1)}{(x^2 - 3) - 1} = \lim_{u \rightarrow 1} \frac{f(u) - f(1)}{u - 1} = f'(1) = 1$$

θέτοντας $u = x^2 - 3$, οπότε: $u \rightarrow u_0$ με $u_0 = \lim_{x \rightarrow 2} u = \lim_{x \rightarrow 2} (x^2 - 3) = 1$

$$\text{και } \lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 4}{x^2 - 3x + 2} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{(x-2) \cdot (x+2)}{(x-2) \cdot (x-1)} = 4$$

Γ3. Υποθέτουμε ότι υπάρχουν $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$ για τους οποίους ισχύει $f(x_1) = f(x_2)$ με $x_1 \neq x_2$. Έστω ότι $x_1 < x_2$.

Η συνάρτηση f είναι συνεχής στο $[x_1, x_2]$ και παραγωγίσιμη στο (x_1, x_2) με $f(x_1) = f(x_2)$. Από το θεώρημα Rolle υπάρχει ένας τουλάχιστον $\xi \in (x_1, x_2): f'(\xi) = 0$ το οποίο είναι άτοπο αφού ισχύει $f'(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Επομένως η f έχει την ιδιότητα «1-1». Έτσι έχουμε:

$$\begin{aligned} f(e^x - e^{-x} + 1 - \eta\mu 2x) &= 0 \\ \Leftrightarrow f(e^x - e^{-x} + 1 - \eta\mu 2x) &= f(1) \\ \stackrel{1-1}{\Leftrightarrow} e^x - e^{-x} + 1 - \eta\mu 2x &= 1 \\ \Leftrightarrow e^x - e^{-x} - \eta\mu 2x &= 0 \quad (1) \end{aligned}$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = e^x - e^{-x} - \eta\mu 2x$, με $x \in \mathbb{R}$.

Η h είναι παραγωγίσιμη με $h'(x) = e^x + e^{-x} - 2\sigma\upsilon\nu 2x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Όμως ισχύει $e^x - e^{-x} = e^x + \frac{1}{e^x} \geq 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x = 0$,

διότι: $e^x + \frac{1}{e^x} \geq 2 \Leftrightarrow e^{2x} - 2e^x + 1 \geq 0 \Leftrightarrow (e^x - 1)^2 \geq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

και $\sigma\upsilon\nu 2x \leq 1 \Leftrightarrow -2\sigma\upsilon\nu 2x \geq -2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Επομένως ισχύει $e^x - e^{-x} - 2\sigma\upsilon\nu 2x \geq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x = 0$, δηλαδή $h'(x) > 0$ για κάθε $x \neq 0$ και επειδή η h είναι συνεχής στο $x = 0$, η h είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} .

Οπότε η h έχει την ιδιότητα «1-1»

Η εξίσωση (1) γράφεται ισοδύναμα $h(x) = h(0) \stackrel{1-1}{\Leftrightarrow} x = 0$

Γ4.

1) Η συνάρτηση f' είναι συνεχής στο \mathbb{R} και ισχύει $f'(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Δηλαδή, η f' διατηρεί πρόσημο στο \mathbb{R} και επειδή $f'(1) = 1 > 0$ ισχύει $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Άρα, η f είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} .

2) Ισχύει $\eta\mu\theta < 1 < \frac{1}{\sigma\upsilon\nu\theta}$ για κάθε $\theta \in (0, \frac{\pi}{2}) \stackrel{f \uparrow}{\Leftrightarrow} f(\eta\mu\theta) < f(1) < f(\frac{1}{\sigma\upsilon\nu\theta})$
 $\Leftrightarrow f(\eta\mu\theta) < 0 < f(\frac{1}{\sigma\upsilon\nu\theta})$

Συνεπώς έχουμε:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(\eta\mu\theta)x^4 - 3x + 2}{f(\frac{1}{\sigma\upsilon\nu\theta})x^3 - 3x + 1} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(\eta\mu\theta)x^4}{f(\frac{1}{\sigma\upsilon\nu\theta})x^3} = \frac{f(\eta\mu\theta)}{f(\frac{1}{\sigma\upsilon\nu\theta})} \cdot \lim_{x \rightarrow -\infty} x = +\infty.$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Λόγω της σχέσης (1) ισχύει: $x^2 f''(x) + 2x \cdot f'(x) = x \cdot f'(x) + f(x) - \ln x$
 $\Leftrightarrow [x^2 \cdot f'(x)]' = [xf'(x) - x \cdot \ln x + x]'$ για κάθε $x > 0$

Άρα, υπάρχει σταθερά $c_1 \in \mathbb{R}$ ώστε: $x^2 \cdot f'(x) = xf'(x) - x \cdot \ln x + x + c_1$, (2)

Επειδή η ευθεία $y = 2x - 1$ εφαπτεται στη C_f στο σημείο $A(1, f(1))$, ισχύουν: $f(1) = 1$ και $f'(1) = 2$

Η σχέση (2) για $x = 1$ δίνει $c_1 = 0$.

Επομένως ισχύει:

$$x^2 \cdot f'(x) = xf'(x) - x \cdot \ln x + x \Leftrightarrow xf'(x) = f(x) - \ln x + 1 \Leftrightarrow$$

Μεθοδικό Φροντιστήριο

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: Βουλιαγμένης & Κύπρου 2, Τηλ: 210 99 40 999

ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 201, Τηλ: 210 96 36 300

ΑΝΩ ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 126, Τηλ: 210 99 46 111

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ: Ελ. Βενιζέλου 45, Τηλ: 210 93 10 320

$$xf'(x) - f(x) = 1 - \ln x \Leftrightarrow \frac{xf'(x) - f(x)}{x^2} = \frac{1 - \ln x}{x^2}$$

$$\Leftrightarrow \left[\frac{f(x)}{x} \right]' = \left[\frac{\ln x}{x} \right]', \quad \text{για κάθε } x > 0.$$

Άρα υπάρχει σταθερά $c_2 \in \mathbb{R}$:

$$\frac{f(x)}{x} = \frac{\ln x}{x} + c_2$$

Για $x = 1$ προκύπτει $c_2 = f(1) = 1$.

Συνεπώς έχουμε:

$$\frac{f(x)}{x} = \frac{\ln x}{x} + 1 \Leftrightarrow f(x) = \ln x + x, \quad \text{με } x > 0.$$

Δ2. Ισχύει: $f'(x) = \frac{1}{x} + 1 > 0$, για κάθε $x > 0$. Οπότε η f είναι γνησίως αύξουσα στο $A_f = (0, +\infty)$.

Άρα, η f έχει την ιδιότητα «1-1» και επομένως αντιστρέφεται.

Ισχύει: $A_{f^{-1}} = f(A) = \left(\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right) = (-\infty, +\infty) = \mathbb{R}$.

Για την εξίσωση $f(x) = e^{x-1} + x - 1$, με $x > 0$ ισοδύναμα έχουμε:

$$\ln x + x = e^{x-1} + x - 1 \Leftrightarrow \ln x - e^{x-1} + 1 = 0, \quad (3)$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = \ln x - e^{x-1} + 1$, με $x > 0$ η οποία είναι δύο φορές παραγωγίσιμη στο $(0, +\infty)$ με $g'(x) = \frac{1}{x} - e^{x-1}$, για κάθε $x > 0$ και $g'(1) = 0$, ενώ για τη g'' είναι: $g''(x) = -\frac{1}{x^2} - e^{x-1} < 0$, για κάθε $x > 0$. Οπότε η g' είναι γνησίως φθίνουσα στο $(0, +\infty)$.

Για κάθε $0 < x < 1 \stackrel{g' \downarrow}{\Leftrightarrow} g'(x) > g'(1) \Leftrightarrow g'(x) > 0$, οπότε η g είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα $\Delta_1 = (0, 1]$.

Για κάθε $x > 1 \Leftrightarrow g'(x) < g'(1) \Leftrightarrow g'(x) < 0$, οπότε η g είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $\Delta_2 = [1, +\infty)$.

Επομένως, η g παρουσιάζει στη θέση $x = 1$ ολικό μέγιστο στο $g(1) = 0$ και συνεπώς ισχύει:

$$g(x) \leq g(1) = 0 \text{ για κάθε } x > 0 \text{ με την ιδιότητα να ισχύει μόνο για } x = 1, \quad (4)$$

Η εξίσωση (3) γράφεται ισοδύναμα: $g(x) = 0 \stackrel{(4)}{\Leftrightarrow} x = 1$

Για την ανίσωση: $f^{-1}(x) > x$, με $x \in \mathbb{R}$ παρατηρούμε ότι:

- η ανίσωση αληθεύει για κάθε $x \leq 0$ αφού το σύνολο τιμών της f^{-1} είναι το $f^{-1}(\mathbb{R}) = A_f = (0, +\infty)$
- για κάθε $x > 0$ ισοδύναμα έχουμε:

$$f^{-1}(x) > x \stackrel{f \uparrow}{\Leftrightarrow} f(f^{-1}(x)) > f(x) \Leftrightarrow x > f(x) \Leftrightarrow x > \ln x + x \Leftrightarrow \ln x < 0 \Leftrightarrow 0 < x < 1$$

Επομένως, η ανίσωση αληθεύει για κάθε $x \in (-\infty, 1)$.

Δ3. Για τον υπολογισμό του ορίου έχουμε:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\eta \mu f^{-1}(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left[\frac{\eta \mu f^{-1}(x)}{f^{-1}(x)} \cdot \frac{f^{-1}(x)}{x} \right] = 1 \cdot 0 = 0$$

Μεθοδικό Φροντιστήριο

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: Βουλιαγμένης & Κύπρου 2, Τηλ: 210 99 40 999

ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 201, Τηλ: 210 96 36 300

ΑΝΩ ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 126, Τηλ: 210 99 46 111

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ: Ελ. Βενιζέλου 45, Τηλ: 210 93 10 320

αφού $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{\eta \mu f^{-1}(x)}{f^{-1}(x)} = \lim_{u \rightarrow 0^+} \frac{\eta \mu u}{u} = 1$, με την αντικατάσταση $u = f^{-1}(x)$ οπότε $u \rightarrow u_0$, όπου
 $u_0 = \lim_{x \rightarrow -\infty} f^{-1}(x) = 0$, με $f^{-1}(x) > 0$

και

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f^{-1}(x)}{x} = \lim_{u \rightarrow 0^+} \frac{u}{f(u)} = \lim_{u \rightarrow 0^+} \left(\frac{u}{\ln u + u} \right) = 0$$

Επίσης για την f γνωρίζουμε ότι είναι συνεχής στο $\left[\frac{1}{e}, 1\right]$ και $f\left(\frac{1}{e}\right) \cdot f(1) = \frac{1}{e} - 1 < 0$.

Επομένως, σύμφωνα με το Θεώρημα Bolzano υπάρχει $x_0 \in \left(\frac{1}{e}, 1\right) \subseteq (0, 1)$ ώστε $f(x_0) = 0$. Επειδή η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(0, +\infty)$ το x_0 είναι μοναδικό. Επομένως ισχύει $f(x_0) = 0 \Leftrightarrow x_0 = f^{-1}(0)$ με $x_0 \in (0, 1)$.

Δ4. Η συνάρτηση f είναι συνεχής στο $[x, x + 1]$, όπου $x > 0$ και παραγωγίσιμη στο $(x, x + 1)$. Από το Θεώρημα Μέσης Τιμής υπάρχει $x_1 \in (x, x + 1) \subseteq (0, +\infty)$ τέτοιο ώστε:

$$\begin{aligned} f'(x_1) &= \frac{f(x+1) - f(x)}{x+1 - x} \\ \Leftrightarrow \frac{1}{x_1} + 1 &= \ln(x+1) + x+1 - \ln x - x \\ \Leftrightarrow \ln\left(\frac{x+1}{x}\right) &= \frac{1}{x_1} \end{aligned}$$

Επιμέλεια:

Η ομάδα καθηγητών Μαθηματικών του ΜΕΘΟΔΙΚΟΥ

Ευχόμαστε καλά αποτελέσματα!

ΜΕΘΟΔΙΚΟ: 46 Χρόνια - 38000 Επιτυχόντες μαθητές!

Ενημερώσου για τα προγράμματα Σπουδών των δια ζώσης και των διαδικτυακών μαθημάτων και **ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕ την ΕΠΙΤΥΧΙΑ!**
Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του ΜΕΘΟΔΙΚΟΥ.

Μεθοδικό Φροντιστήριο

ΑΡΓΥΡΟΥΠΟΛΗ: Βουλιαγμένης & Κύπρου 2, Τηλ: 210 99 40 999

ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 201, Τηλ: 210 96 36 300

ΑΝΩ ΓΛΥΦΑΔΑ: Δ. Γούναρη 126, Τηλ: 210 99 46 111

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ: Ελ. Βενιζέλου 45, Τηλ: 210 93 10 320

www.methodiko.net